

רשומות

הצעות חוק

9 בדצמבר 1974

1152

כ"ה בכסלו תשל"ה

עמוד

70

חוק מבקר המדינה (תיקון מס' 8) תשל"ה—1974

מתפרסמת בזה הצעת חוק מטעם הועדה לעניני ביקורת המדינה :

חוק מבקר המדינה (תיקון מס' 8), תשל"ה-1974

תיקון סעיף 10 1. בסעיף 10 (ב) לחוק מבקר המדינה, תשי"ח-1958 [נוסח משולב] 1 (להלן – החוק העיקרי), אחרי "לפי הצעת הממשלה" יבוא "או המבקר".

תיקון סעיף 13 2. בסעיף 13 לחוק העיקרי, ברישוא, במקום "סעיף 9 (5) ו-(7)" יבוא "סעיף 9 (5), (7) ו-(8)".

החלפת סעיף 18 3. במקום סעיף 18 לחוק העיקרי יבוא:

18. (א) הונח דין וחשבון על שולחן הכנסת, תדון בו הועדה ותגיש לכנסת, תוך שלושה חדשים וחצי, את סיכומיה והצעותיה לאישור; אך רשאית הועדה להגיש את סיכומיה והצעותיה בשני חלקים, הראשון תוך התקופה האמורה והשני תוך ארבעה חדשים וחצי נוספים.

(ב) לא הגישה הועדה את סיכומיה והצעותיה או חלק מהם תוך שלושה חדשים וחצי כאמור, תדון הכנסת בדיון וחשבון, אלא שהועדה רשאית, עד תום התקופה של ארבעה חדשים וחצי הנוספים, להגיש לאישור הכנסת סיכומים והצעות בכל ענין שבדיון וחשבון שעדיין לא נדון בכנסת.

(ג) סיכומיה והצעותיה של הועדה לגבי אותם חלקים מן הדיון וחשבון שלא הונחו על שולחן הכנסת כאמור בסעיף 17 (א) או (ב), לא יונחו גם הם על שולחן הכנסת ויראו כאילו אישרה אותם הכנסת."

דבר' הסבר

הקמת ועדה מיוחדת לעניני ביקורת המדינה, ואליה הועברו הסמכויות והתפקידים האמורים של ועדת הכספים ושל ועדת הכנסת. מאז כינונה, טיפלה הועדה לעניני ביקורת המדינה בדו"חות של מבקר המדינה ונציגי תלונות הציבור ובעקבות הוסיין שצטבר אוב כך מציעה הועדה מספר תיקונים לחוק.

לפי חוק מבקר המדינה, בנוסחו המקורי, פעל מבקר המדינה מתוך קשר עם ועדת הכספים של הכנסת והדינים והשבחות שלו נדרגו בוועדה זו; בשנת תשל"א-1971 הוטל על מבקר המדינה התפקיד של נציב תלונות הציבור והטיפול בדינים והשבחות של המבקר בתפקידו זה נמסר לידי ועדת הכנסת. עם תחילת עבודתה של הכנסת השמינית, הוחלט על

שרין או בעקיפין, על ידי הממשלה או גוף מבוקר אחר.

סעיף 3 18 עיינו סדרי הדיון בדו"ח השנתי של המבקר בוועדה ובכנסת; הסעיף מחייב את הועדה להגיש לכנסת את סיכומיה והצעותיה לדיון וחשבון תוך שלושה חדשים וחצי ממועד הנחתו על שולחן הכנסת. הועדה סבורה, כי אמנם רצוי לקרב את הדיון הפרלמנטרי בדיון וחשבון עד כמה שאפשר למועד הנחתו על שולחן הכנסת, אולם מן הראוי לתת לה שהות נוספת כדי לאפשר לה להעמיק את הטיפול בנושאים שהועלו. על כן מוצע להסמיך את הועדה להגיש לכנסת את סיכומיה והצעותיה בשני חלקים – הסדר שהונהג השנה מכות הוראת שעה חד-פעמית.

סעיף 1 10 (ב) מסמיך את הועדה, לפי הצעת הממשלה, לקבוע לגבי גוף מבוקר מסויים דרכי ביקורת מיוחדות; מוצע לאפשר גם למבקר המדינה להציע לוועדה הפעלת סמכות זו.

סעיף 2 13 מעניק למבקר המדינה, לגבי מפעלים ומוסדות שבהנהלתם משתתפים הממ"שלה או גוף מבוקר אחר, את הסמכות לקבוע קווים מנחים בדבר מערכת החשבונות והמאזן של הגופים האמורים וכן בדבר התיקוף והאופן של פעולות רואי החשבון; כן מסמיך הסעיף את המבקר לדרוש מהגופים האמורים תכנית פעולות שנתיית. מוצע להרחיב סמכויות אלה של המבקר גם לגבי מפעלים ומוסדות הנתמכים, במי-

1 ס"ח תשי"ח, עמ' 92; תשכ"ב, עמ' 6, עמ' 42; תשכ"ד, עמ' 42; תשכ"ט, עמ' 98; תשל"א, עמ' 112; תשל"ב, עמ' 134; תשל"ד, עמ' 38.

"(ד) אחרי פרסומם על פי סעיף 27 של דין וחשבון שהומצא לועדה כאמור בסעיף קטן (ג) או של חוות דעת על פי סעיף 21, רשאית הועדה להניח את סיכומיה והצעותיה לדין וחשבון או לחוות הדעת על שולחן הכנסת ורשאית היא, אם ראתה צורך בכך מחמת חשיבותו המיוחדת של הענין, לבקש את אישור הכנסת לסיכומיה והצעותיה."

"על מינוי מנהל הנציבות לא תחול חובת המכרז לפי סעיף 19 לחוק שירות המדינה (מינויים), תשי"ט-1959."

(ב) אחרי סעיף קטן (א) האמור יבוא:

"(ב) משנתפנתה משרתו של מנהל הנציבות, או משנבצר ממנו למלא תפקידו מסיבה כלשהי, רשאי נציב תלונות הציבור להטיל את מילוי התפקיד על אדם אחר לתקופה שלא תעלה על שלושה חדשים."

"(ה) סבור נציב תלונות הציבור כי הקשיים שבהם נתקל ראויים לתשומת לב הועדה, רשאי הוא להודיע על כך לשר הנוגע בדבר ולועדה.
(ו) מצא נציב תלונות הציבור כי תלונה היתה מוצדקת וכי מידת הפגיעה חורגת מליקוי גרידא, רשאי הוא לדרוש ממי שהתלונה עליו – ואם הוא ראה צורך לעשות כן, גם מן השר הנוגע בדבר – את תיקון הפגיעה, ולקבוע זמן לתיקונה."

דברי הסבר

סעיף 6 בסיכומיה והצעותיה של הועדה לענין ביקורת המדינה לדין וחשבון מס' 2 של נציב תלונות הציבור, שאושרו במליאת הכנסת, נאמר:

"הועדה סבורה שיש צורך בתיקון החוק לחינוך ידו של נציב תלונות הציבור לגבי תלונות שבידורן לא נסתיים עקב חוסר תשומת לב מספקת מצד הגופים המבוקרים או העובדים האחראים לענין, או בגלל חוסר נכונותם לשתף פעולה עם נציבות התלונות כפי שזו חובתם. הועדה תדון על הצעת תיקון חוק מתאימה. ההוספות המוצעות לסעיף 43 באות להגשים המלצה זו."

סעיף 7 בשנת 1971 הוסף לחוק סעיף 30, הקובע שדוחות ומסמכים אחרים שדוכנו על ידי המבקר וכן הודעות שנקבלו אנג' מילוי תפקידיו לא יישמשו ראיה בהליכים משפטיים או משמעתיים. מן הדין לכלול הוראה זו בין ההוראות החלות גם על פעולות נציבות תלונות הציבור.

סעיף 4 החוק הקיים קובע את סדרי הטיפול הפרמלנטרי בדין וחשבון השנתי של המבקר, אך אין בו כל הוראה בדבר הטיפול בדוחות אחרים המוגשים לועדה ובחוות דעת של המבקר. דוחות וחוות דעת אלה הינם לעתים בעלי משמעות כללית וציבורית מיוחדת ולכן מוצע להסמיך את הועדה להניח גם סיכומיה והצעותיה עליהם על שולחן הכנסת ואף לבקש את אישורם במליאת הכנסת.

סעיף 5 לפי סעיף 32 מתמנה מנהל נציבות תלונות הציבור על ידי הועדה לפי הצעת המבקר כנציב התלונות. מוצע להבהיר כי בחירת המועמד למשרה בכירה זו איננה טעונה מכרה בדומה להסדר הקיים לגבי מנהל כללי של משרד ממשלתי; כמו כן מוצע להסדיר מינוי ומני של מנהל הנציבות – אך זאת בדומה להסדר שנקבע לגבי מנהל כללי.

